

Priopćenje za novinare

50. rođendan Srca

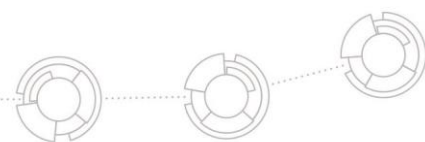
50 godina u srcu digitalne transformacije znanosti i visokog obrazovanja

(Zagreb, 29. travnja 2021.) Danas Srce slavi svoj 50. rođendan. Osnovano je 29. travnja 1971. u okrilju Sveučilišta u Zagrebu kao odgovor na potrebe akademske zajednice da se sustavnije i cjelovitije započne primjenom novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija u obrazovanju, znanosti, ali i u društvu općenito. Od svog osnutka do danas Srce uspješno dionicima sustava znanosti i visokog obrazovanja pruža odgovarajuću, pouzdanu i dostupnu e-infrastrukturu i digitalne usluge koje odgovaraju njihovim potrebama, te kontinuiranu podršku u učinkovitoj upotrebi informacijsko komunikacijskih tehnologija.

U godini izazovnoj za organizaciju fizičkih događanja, Srce je odlučilo tijekom cijele godinu slaviti svoj rođendan brojim aktivnostima. Tako je uspostavilo svoj prigodni web 50.srce.hr koji predstavlja središnje mjesto obilježavanja obljetnice na kojem uz objavljene trenutke iz prošlosti Srca ([Crtice iz prošlosti](#)), arhivske dokumente i publikacije Srca, galeriju fotografija, donosimo i našu sadašnjost predstavljanjem odabranih usluga Srca na mjesečnoj razini tijekom cijele godine. Do sada su prikazani [Centar za e-učenje](#), [Obrazovne usluge Srca](#), [AAI@EduHr](#) te [Napredno računanje](#).

Obilježavanje 50 rođendana Srca poklopilo se i s tradicionalnom godišnjom stručnom konferencijom Srca Dani e-infrastrukture Srce DEI 2021, koja je ujedno i konferencija nacionalnog strateškog projekta HR-ZO, a održava se virtualno 28. i 29. travnja 2021.

Prilikom otvaranja stručne konferencije Srce DEI 2021, u svom uvodnom izlaganju **ravnatelj Srca Ivan Marić** je istaknuo „U osnivačkim dokumentima Srca nastalim prije 50 godina zapisano je da je Srce osnovano kako bi bilo 'glavna pokretačka snaga kompjutorizacije zemlje, da tehnički i organizacijski bude otvoreno svim potencijalnim korisnicima u okviru Sveučilišta, ali i izvan njega, da osigura uporabu kompjutera u

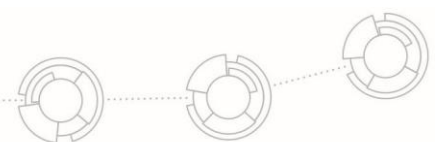

nastavi, istraživanjima i poslovanju, te da bude okosnica buduće mreže kompjutera i bude povezano s europskom mrežom računala'. Siguran sam da naši osnivači, ljudi s vizijom, mogu biti ponosni, a nadam se da ćemo i dalje nastaviti uspješno raditi važne stvari za daljnju digitalnu transformaciju sustava znanosti i obrazovanja ali i društvo u cjelini.“

Rođendan Srca obilježen je radno 29. travnja organizacijom dva događanja. Prvo, koje se održalo u sklopu programa drugog dana Srce DEI 2021 konferencije, je okrugli stol **„Digitalnom transformacijom do inovativnosti i izvrsnosti u znanosti i visokom obrazovanju“** na kojem su sudjelovali članovi akademske i istraživačke zajednice koji se nalaze u upravljačkim ulogama na ustanovama, ali i u ulogama nastavnika, istraživača i znanstvenika. Moderator okruglog stola bio je izv. prof. dr. sc. Predrag Pale s Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, a u raspravi su sudjelovali prof. dr. sc. Snježana Prijic-Samaržija, rektorica Sveučilišta u Rijeci, prof. dr. sc. Nina Begičević Ređep, dekanica Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, Ivan Marić, ravnatelj Srca, prof. dr. sc. Gordan Lauc s Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Antun Lovro Brkić s Instituta za fiziku i Helena Virić Gašparić, s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Ideja okruglog stola bila je potražiti odgovore na pitanja znamo li uopće kakve bi to supstancijalne promjene informacijske i komunikacijske tehnologije mogle donijeti znanosti, istraživanju i obrazovanju? Je li prepreka tome naša mašta, težina kojom mijenjamo svoje svjetonazore i navike ili ipak još tehnologija nije dovoljno zrela? Članovi akademske zajednice, naši panelisti, govorili su o svom viđenju utjecaja IKT-a na znanost i obrazovanje u budućnosti te moguće putove dotle.

Prof. dr. sc. Snježana Prijic-Samaržija, rektorica Sveučilišta u Rijeci istaknula je da budućnost visokog obrazovanja i znanosti treba biti obilježena inicijativom Europske komisije za povezivanjem europskih sveučilišta kako bi se izbjegao elitizam u visokom obrazovanju i znanosti. U okviru tog povezivanja, sveučilišta se povezuju transnacionalno i uspostavljaju se virtualni kampusi, omogućava se kvalitetnija suradnja i mobilnost studenata i nastavnika. Studentima se pruža mogućnost pohađanja studentskih programa drugih sveučilišta i postaju europski studenti. U budućnosti se mora dogoditi promjena paradigme visokog obrazovanja koja će rezultirati stavljanjem studenta u središte obrazovnog procesa.“ **Prof. dr. sc. Nina Begičević Ređep**, dekanica Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu nadovezala se i istaknula da je potrebno staviti fokus na metode poučavanja i kako raditi sa studentima. Za daljnju transformaciju obrazovanja izrazito je važno studente poučiti kako riješiti problem, kako misliti, kritički ocijeniti ili pokrenuti projekt te da u tome IKT može jako pomoći. Naglasila je da su otvorenost, uključivanje industrije i poslodavaca u studijske programe, hibridni način rada te korištenje pozitivnih iskustava iz dosadašnje prakse recept za uspješnu budućnost visokog obrazovanja u Hrvatskoj. **Prof. dr. sc. Gordan Lauc** s Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu istaknuo je da tehnologija suštinski može promijeniti način poučavanja jer dosadašnji način poučavanja se prvenstveno temeljio na prenošenju činjenica dok tehnologija otvara ogromne mogućnosti za unapređenje obrazovnog procesa. Tako se postavlja pitanje hoćemo li u budućnosti svi imati pristup najboljim istraživačima i predavačima ili će oni biti dostupni samo malom broju. Vezano uz istraživanja komentirao je da su i tu potrebne promjene jer recimo tehnologija obrade simptoma daje slične rezultate kao i rezultati nekih testiranja koji zahtijevaju i značajna

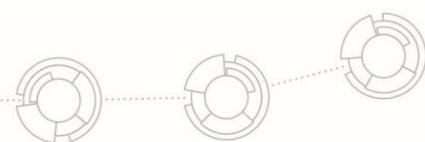

financijska sredstva, no pritom se postavlja pitanje je li nam primjenom tehnologije koja bilježi sve naše podatke ugrožena privatnost. **Helena Virić Gašparić** s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu smatra da nastavnicima nedostaje vrijeme potrebno da bi radili na sebi i na unapređenju svojih digitalnih kompetencija kako bi mogli organizirati nastavu na način da i studenti steknu digitalne kompetencije, da znaju koristiti digitalne tehnologije, ali i da znaju promišljati. Smatra da je potrebno nastavnike rasteretiti od administracije, koja se u ovo vrijeme pandemije još i pojačala. Pri tome se zahvalila stručnjacima u Srcu na podršci u korištenju Merlina i provođenju online nastave korištenjem resursa Srca. **Antun Lovro Brkić** s Instituta za fiziku smatra da je izrazito važno raditi na daljnjem poticanju suradnje među stručnjacima iz različitih grana i različitih područja znanosti i istraživanja. Istaknuo je da je Srce svojim resursima i digitalnim uslugama odigralo značajnu ulogu u njegovom znanstvenom i nastavničkom radu te smatram da bi upravo Srce bilo najbolje mjesto za spajanje otvorene znanosti i znanstvenika.

Ivan Marić, ravnatelj Srca u svojem izlaganju istaknuo je da Srce promiče kulturu dijeljenja. Smatra da tome u prilog ide i pokrenuta Inicijativa za Hrvatski oblak za otvorenu znanost (HR-OOZ). Vizija Srca je gradnja digitalnih mostova prema svijetu, ali i prema zajednici potičući suradnju s njom. Svi moramo postati svjesni da investicija u IT nije trošak i Srce sustavno potiče razvoj zajedničkih inicijativa i platformi za razmjenu ideja i razmišljanja kako bi sustavi i digitalne usluge Srca mogli spremno odgovoriti na potrebe korisnika i zajednice, ali i tehnološkog okruženja.

Moderator **izv. prof. dr. sc. Predrag Pale** s Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu iznio je nekoliko, sam ih nazvavši, provokativnih misli: „Tehnologija napreduje brže od vremena koje je potrebno da je nastavnik savlada, stoga dok nastavnik počne koristiti jednu tehnologiju dostupan je već veći broj novih te je li dovoljno vremena da se u pet godina, koliko traje studij, formira stručnjak?“ Smatra da je potrebno preispitati koncepte visokog obrazovanja jer su definirani jako davno, a danas imamo više predmeta i informacija i znanja koje je potrebno imati. Također je konstatirao da još uvijek znanstvenici čuvaju svoje ideje zbog straha od krađe, da često istraživanja zahtijevaju značajna financijska sredstva, stoga znanstvenici nisu skloni dijeljenju podataka. Istaknuo je da se visoka učilišta ne susreću samo s međusobnom konkurencijom u obrazovanju, nego smo svjedoci sve jačeg natjecanja između industrije i sustava znanosti i visokog obrazovanja, jer industrija stvara svjetski priznate programe certificiranja i obrazovanja za koje se mladi ljudi odlučuju sve više jer im osiguravaju lakšu zapošljivost na tržištu rada. Na kraju je zaključio da je prodor tehnologije toliko velik i sveobuhvatan da nedostaju stručnjaci u cijelom svijetu koji će objasniti taj prodor i načine na koje se tehnologija može najbolje koristiti. Potrebno je sve te procese usmjeriti na čovjeka, građanina, studenta i znanstvenika.“

S početkom u 13:00 sati održalo se **Predstavljanje prigodne poštanske marke „50. obljetnica Sveučilišnog računskog centra“** koju je povodom zlatnog jubileja tiskala Hrvatska pošta. Predstavljanju su prisustvovali Ivan Marić, ravnatelj Srca, prof. dr. sc. Klaudio Pap, predsjednik Upravnog vijeća Srca i Krešimir Domjančić, voditelj Odjela za odnose s javnošću.

Prof. dr. sc. Klaudio Pap u svom je obraćanu istaknuo „Srce je odavno preraslo samo sebe i postalo je nukleus digitalne transformacije sustava znanosti i visokog obrazovanja. Infrastrukturu koju stvara u okviru projekta HR-ZOO Srce je spremno na izazove koje tehnologije budućnost stavljaju pred sustav znanosti i obrazovanja ali i društvo općenito.“

„Prigodna poštanska marka „50. obljetnica Sveučilišnog računskog centra“ izdana je u 50000 primjeraka ima vrijednost 14 kuna što znači da će pisma i razglednice s ovom markicom obići cijeli svijet. Sam dizajn marke predstavlja simbolični prikaz čipa i spojnih elektroničkih veza, a autorica je Dubravka Zglavnik Horvat.“ istaknuo je **Krešimir Domjančić**, voditelj Odjela za odnose s javnošću Hrvatske pošte

Obilježavanje ovog značajnog jubileja Srca nastavlja se do kraja 2021. godine brojnim aktivnostima, a za više informacija pratite prigodni web Srca [50.srce.hr](https://www.srce.hr) i [javni web Srca](#).

Srce, Ured za odnose s javnošću
web: <https://www.srce.unizg/pressroom>
e-mail: press@srce.hr

